

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ДУХОВНОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ТЕОЛОГІЧНА СЕМІНАРІЯ

Галузь знань — В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність — В8 Богослов'я
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДИ)
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

для вступу на освітній ступінь «бакалавр»
на основі здобутого ступеня бакалавра (НРК 6)

«Затверджено»

Приймальною комісією УЄТС
Протокол № 6 від «29» травня 2026 р.
Введено в дію наказом ректора
№ 04/пк від «29» травня 2026 р.

Київ — 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування у формі співбесіди з історії України розроблена для осіб, які вступають на освітній ступінь «бакалавр» Української євангельської теологічної семінарії на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра (Національна рамка кваліфікацій, рівень 6).

Програма укладена відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2024 р. № 130, з урахуванням змін), Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, а також із урахуванням загальної характеристики національного мультипредметного тесту (НМТ) 2024–2026 років.

1.1. Мета співбесіди

Мета співбесіди з історії України — визначити рівень загальноосвітньої підготовки вступника з вітчизняної історії, перевірити сформованість у нього здатності орієнтуватися в основних подіях, процесах і персоналіях від найдавніших часів до початку ХХІ ст., аналізувати та інтерпретувати історичні джерела.

1.2. Завдання співбесіди

Під час співбесіди вступник повинен продемонструвати:

- знання хронології та змісту ключових подій, явищ і процесів в історії України від найдавніших часів до сьогодення;
- уміння характеризувати діяльність видатних державних, політичних, військових, культурних і церковних діячів;
- здатність встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями та явищами;

- навички роботи з текстовими, картографічними та іконографічними джерелами;
- уміння порівнювати, узагальнювати та оцінювати факти, явища й процеси в їх розвитку.

1.3. Форма та порядок проведення

Співбесіда проводиться в очній формі індивідуально з кожним вступником. Для вступників із числа осіб, які мають право на вступ за результатами співбесіди (особи з тимчасово окупованих територій, внутрішньо переміщені особи, військовослужбовці тощо), формат проведення може бути дистанційним за окремим рішенням приймальної комісії.

Співбесіда відбувається у формі усних запитань і відповідей. На підготовку відповіді вступнику відводиться до 20 хвилин, тривалість відповіді — 10–15 хвилин. Загальна тривалість співбесіди не перевищує 30 хвилин.

Завдання для співбесіди оформлюються у вигляді білета, який містить два питання: одне — на знання подій/явищ певного періоду або характеристику персоналії, друге — на роботу з уривком джерела або картою (визначення події, датування, пояснення значення).

Під час співбесіди вступнику не дозволяється користуватися підручниками, конспектами, картами, електронними пристроями та іншими допоміжними матеріалами.

1.4. Структура програми

Програма складається з таких частин:

1. Пояснювальна записка.
2. Зміст програми (хронологічні розділи).
3. Перелік орієнтовних питань для співбесіди та зразки практичних завдань.
4. Критерії оцінювання знань і вмінь вступників.
5. Список рекомендованої літератури.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Зміст програми охоплює весь курс шкільної історії України — від найдавніших часів до початку XXI ст., — відповідно до Програми ЗНО/НМТ з історії України (НМТ-2025–2026). Розділи подані в хронологічній послідовності.

Розділ 1. Стародавня та середньовічна Україна (до кін. XIV ст.)

- Найдавніша історія України. Трипільська культура. Кіммерійці, скіфи, сармати. Античні міста-держави Північного Причорномор'я.
- Слов'яни та їхні сусіди. Розселення слов'янських племен на теренах України.
- Русь-Україна (Київська держава): виникнення, розквіт, роздробленість. Князі Олег, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах.
- Прийняття християнства (988 р.) та його значення. Культура Русі-України.
- Королівство Руське (Галицько-Волинська держава): Данило Романович, розвиток держави. Монгольська навала та її наслідки.
- Руські удільні князівства у складі Великого князівства Литовського та Польщі (2-а пол. XIV — 1-а пол. XVI ст.). Кримське ханство.

Розділ 2. Ранньомодерна Україна (XVI — пер. пол. XVIII ст.)

- Українські землі у складі Речі Посполитої (2-а пол. XVI ст.): Люблінська унія 1569 р., Берестейська церковна унія 1596 р.
- Виникнення козацтва. Запорозька Січ. Реєстрове козацтво. Козацькі повстання кін. XVI — 1-ї пол. XVII ст. (Наливайко, Жмайло, Федорович, Павлюк, Острянин).
- Національно-визвольна війна 1648–1657 рр. Богдан Хмельницький. Зборівський та Білоцерківський договори. Переяславська рада 1654 р. та «Березневі статті».
- Козацька держава — Гетьманщина. Устрій, суспільство, культура.

- Доба Руїни. Гетьмани Виговський, Дорошенко, Многогрішний, Самойлович. Поділ України.
- Гетьманування Івана Мазепи. Полтавська битва 1709 р. Обмеження автономії Гетьманщини.

Розділ 3. Україна у складі імперій (2-а пол. XVIII — поч. XX ст.)

- Ліквідація Гетьманщини та Запорозької Січі. Гетьман Кирило Розумовський.
- Українські землі у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій у XIX ст.
- Відродження національної ідентичності. Кирило-Мефодіївське товариство (1846–1847). Тарас Шевченко.
- Скасування кріпацтва (1861 р.) та його наслідки для України. Емський указ 1876 р.
- Українські землі у складі Австро-Угорщини: Галичина, Буковина, Закарпаття. Греко-католицька церква.
- Наддніпрянська Україна на початку XX ст. Революція 1905–1907 рр. Столипінська реформа.
- Культура України кін. XVIII — поч. XX ст.: освіта, наука, мистецтво.

Розділ 4. Українська революція та міжвоєнний період (1914–1939)

- Україна в роки Першої світової війни (1914–1918). Легіон УСС. Східний фронт.
- Початок Української революції. Центральна Рада: Перший і Другий Універсали. М. Грушевський, В. Винниченко, С. Петлюра.
- Проголошення УНР (Третій Універсал, листопад 1917 р.) та незалежності (Четвертий Універсал, 22 січня 1918 р.). Брестський мир.
- Гетьманат П. Скоропадського. Директорія УНР. Збройна боротьба 1919–1920 рр.

- ЗУНР: проголошення, злука з УНР (22 січня 1919 р.), польсько-українська війна.
- Встановлення радянської влади в Україні. Утворення СРСР (1922). Українізація 1920-х рр.
- Голодомор 1932–1933 рр.: причини, перебіг, наслідки, визнання геноцидом.
- Сталінські репресії в Україні: «Розстріляне відродження», масовий терор.
- Закарпаття, Буковина та Галичина в міжвоєнний період. Карпатська Україна (1939).

Розділ 5. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945)

- Пакт Молотова–Ріббентропа. Приєднання Західної України (вересень 1939 р.).
- Напад Німеччини на СРСР (22 червня 1941 р.). Окупаційний режим в Україні.
- Голокост в Україні. Бабин Яр.
- ОУН і УПА: мета, діяльність, лідери (С. Бандера, Р. Шухевич).
- Визволення України від нацистської окупації (1943–1944). Корсунь-Шевченківська битва.
- Внесок України у перемогу над нацизмом. Людські та матеріальні втрати.

Розділ 6. Радянська Україна (1945 — поч. 1990-х рр.)

- Відновлення народного господарства після війни. Голод 1946–1947 рр.
- Приєднання Закарпаття (1945). Депортації народів. Боротьба з УПА.
- Хрущовська «відлига». Шістдесятники. В. Симоненко, Л. Костенко, В. Стус.
- Дисидентський рух 1960–1980-х рр. Репресії проти дисидентів.
- Соціально-економічна стагнація в роки «застою». Русифікація.
- Чорнобильська катастрофа (26 квітня 1986 р.). Наслідки для України та світу.

- Перебудова та гласність. Народний рух України (Рух, 1989). Декларація про державний суверенітет (16 липня 1990 р.).

Розділ 7. Незалежна Україна (1991 — поч. XXI ст.)

- Акт проголошення незалежності України (24 серпня 1991 р.). Референдум 1 грудня 1991 р. Перший президент — Л. Кравчук.
- Становлення державності: Конституція України 1996 р. Президентство Л. Кучми.
- Поширення ядерної зброї: Будапештський меморандум 1994 р.
- Помаранчева революція 2004 р. В. Ющенко — президент.
- Президентство В. Януковича. Євромайдан (Революція Гідності) 2013–2014 рр.
- Анексія Криму Росією (2014 р.). Початок збройної агресії на Донбасі.
- Президентство П. Порошенка. Мінські угоди. Томос про автокефалію ПЦУ (2019 р.).
- Повномасштабне вторгнення Росії в Україну (24 лютого 2022 р.). Спротив України. Міжнародна підтримка.
- Церква в незалежній Україні: православні церкви, євангельські деномінації, міжконфесійний діалог.

3. ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

Кожному вступнику пропонується білет із двома питаннями: одне — теоретичне (характеристика події, явища, особи), друге — практичне (робота з джерелом або хронологічне завдання). Нижче подано орієнтовний перелік питань за розділами.

3.1. Теоретичні питання

Стародавня та середньовічна Україна

6. Які найдавніші культури існували на терені сучасної України? Що таке трипільська культура?
7. Охарактеризуйте державу Русь-Україну: виникнення, розквіт, занепад.
8. Яке значення мало прийняття християнства на Русі (988 р.)?
9. Що таке Королівство Руське (Галицько-Волинська держава)? Хто його заснував?
10. Які наслідки мала монгольська навала для українських земель?

Козацька доба

11. Коли і чому виникло козацтво? Що таке Запорозька Січ?
12. Що стало причиною Національно-визвольної війни 1648–1657 рр.? Назвіть її основні етапи.
13. Хто такий Богдан Хмельницький? Яку роль він відіграв в українській історії?
14. Що таке Переяславська рада 1654 р.? Які її наслідки та різні оцінки?
15. Охарактеризуйте добу Руїни. Які її причини та наслідки?
16. Яку роль відіграв Іван Мазепа? Що означала Полтавська битва для України?

Україна у складі імперій

17. Як відбувалося включення українських земель до складу Російської та Австрійської імперій?
18. Що таке Кирило-Мефодіївське товариство? Яка роль Шевченка в українському відродженні?
19. Яке значення мав Емський указ 1876 р.?
20. Чим відрізнялося становище українців у Австро-Угорщині від становища в Російській імперії?

Українська революція 1917–1921 рр.

21. Що таке Центральна Рада? Назвіть її керівників та основні документи.

22. Коли і як була проголошена незалежність УНР?
23. Що таке ЗУНР? Коли відбулася злука УНР і ЗУНР?
24. Чому зазнала поразки Українська революція 1917–1921 рр.?

Радянська Україна

25. Що таке Голодомор 1932–1933 рр.? Назвіть його причини й наслідки.
26. Хто такі «шістдесятники»? Назвіть відомих представників.
27. Яке значення мала Чорнобильська катастрофа для України та світу?
28. Що таке Народний рух України? Яку роль він відіграв у здобутті незалежності?

Незалежна Україна

29. Як відбулося проголошення незалежності України у 1991 р.? Хто став першим президентом?
30. Що таке Будапештський меморандум 1994 р.? Чому він важливий?
31. Що таке Помаранчева революція? Яке її значення?
32. Що таке Революція Гідності (Євромайдан) 2013–2014 рр.?
33. Коли і як відбулася анексія Криму Росією? Які наслідки вона мала?
34. Що означало повномасштабне вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 р.?
35. Що таке ПЦУ? Коли і в яких умовах вона отримала Томос про автокефалію?

3.2. Зразки практичних завдань

Практичні завдання перевіряють уміння працювати з датами, джерелами та картами.

Зразок 1 (хронологія)

Розташуйте події в хронологічній послідовності: а) Переяславська рада; б) Акт злуки УНР і ЗУНР; в) проголошення незалежності України; г) Полтавська битва; д) Брестська унія.

Зразок 2 (робота з джерелом)

Прочитайте уривок: «Ми, Центральна Рада, сповіщаємо всі народи України: Однині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від Республіки Російської і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі...» Визначте: 1) назву документа; 2) дату його прийняття; 3) про що він свідчить.

Зразок 3 (персоналія)

Дайте характеристику одному з діячів: Данило Романович, Іван Мазепа, Михайло Грушевський, Степан Бандера. Зазначте: час діяльності, роль в історії, оцінка сучасниками та нащадками.

Зразок 4 (встановлення відповідності)

Встановіть відповідність між датою та подією: 1) 1654 р. а) Голодомор 2) 1932–1933 рр. б) Переяславська рада 3) 1991 р. в) Чорнобильська катастрофа 4) 1986 р. г) Проголошення незалежності України

Зразок 5 (причинно-наслідковий зв'язок)

Назвіть три причини та три наслідки Голодомору 1932–1933 рр. Чому він визнаний геноцидом українського народу?

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Знання, уміння й навички вступників оцінюються за 200-бальною шкалою відповідно до Порядку прийому на навчання у 2026 році. Мінімальний прохідний бал — 100. Результат співбесіди оголошується вступнику в день її проведення.

При оцінюванні відповіді враховуються:

- повнота й точність висвітлення теоретичного питання (хронологія, факти, персоналії);
- правильність виконання практичного завдання (робота з джерелом, хронологія, карта);
- здатність встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
- уміння давати оцінку подіям та явищам, висловлювати власну аргументовану позицію;
- логічність, послідовність і зв'язність викладу;
- використання відповідної історичної термінології.

Рівень	Характеристика відповіді	200-бальна шкала	Висновок
Високий	Вступник вільно й точно відповідає на теоретичне питання, наводить конкретні факти, дати, персоналії; правильно виконує практичне завдання; встановлює причинно-наслідкові зв'язки; висловлює аргументовану оцінку; використовує відповідну термінологію.	180–200	<i>Рекомендовано до зарахування</i>
Достатній	Вступник загалом правильно відповідає на питання; наводить основні факти й дати, але з поодинокими неточностями; практичне завдання виконує в основному правильно; логіка викладу збережена.	150–179	<i>Рекомендовано до зарахування</i>

Рівень	Характеристика відповіді	200-бальна шкала	Висновок
Середній	Вступник відповідає на частину питання; факти й дати відтворює з помилками; у практичному завданні допускає кілька суттєвих помилок; причинно-наслідкові зв'язки встановлює лише за допомогою навідних запитань.	124–149	<i>Рекомендовано до зарахування</i>
Низький	Вступник демонструє уривчасті знання; не може самостійно висвітлити питання; у практичному завданні допускає значні помилки; не вживає відповідної термінології.	100–123	<i>Не рекомендовано</i>
Незадовільний	Вступник не може відповісти на теоретичне питання та не виконує практичне завдання.	нижче 100	<i>Не рекомендовано</i>

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Нормативні документи

36. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами).
37. Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2024 року № 130.

38. Програма зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти (чинна редакція, testportal.gov.ua).
39. Загальна характеристика та схеми нарахування балів НМТ з історії України 2024–2026 рр. (testportal.gov.ua).

5.2. Підручники та посібники

40. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України: комплексна підготовка до ЗНО/НМТ. — актуальне видання.
41. Струкевич О. К. та ін. Історія України: підручник для 10–11 кл. — Київ: Освіта.
42. Сорочинська Н. М. Хронологія та синхроністика з історії України. — Тернопіль: Підручники і посібники.
43. Турченко Ф. Г., Мороко В. М. Новітня історія України: підручник для 11 кл.
44. Конспект на 32 теми з історії України — безкоштовний ресурс [abitblog](https://abitblog.com) (Telegram/Web).

5.3. Електронні ресурси

45. Тести НМТ/ЗНО онлайн з історії України. — Режим доступу: <https://zno.osvita.ua/ukraine-history/>
46. Демонстраційні варіанти НМТ з історії України. — Режим доступу: <https://testportal.gov.ua>
47. Всеукраїнська школа онлайн — уроки з історії України. — Режим доступу: <https://lms.e-school.net.ua>
48. Ukrainer — документальні матеріали з сучасної та новітньої історії. — Режим доступу: <https://ukrainer.net>